

Sygn. akt **XXIII Ga 1454/20**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 czerwca 2021 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXIII Wydział Gospodarczy Odwoławczy i Zamówień Publicznych w składzie:

Przewodniczący: SSO Anna Gałas

po rozpoznaniu w dniu 22 czerwca 2021 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa A. H.

przeciwko Towarzystwu (...) spółce akcyjnej w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie

z dnia 1 czerwca 2020 r., sygn. akt VIII GC 975/20 (poprzednio XV GC 3318/18)

1. zmienia zaskarżony wyrok w pkt I. oraz III. i w pkt I. zasądza od Towarzystwu (...) spółki akcyjnej w W. na rzecz A. H. 1.100 zł (tysiąc sto złotych) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 9 lipca 2018 r. do dnia zapłaty i oddala powództwo w pozostałym zakresie oraz w pkt III. ustala, że powódka ponosi koszty procesu w 69%, a pozwany w 31%, pozostawiając ich szczegółowe wyliczenie referendarzowi sądowemu w Sądzie Rejonowym dla m. st. Warszawy w Warszawie;
2. oddala apelację w pozostałym zakresie;
3. zasądza od A. H. na rzecz Towarzystwa (...) spółki akcyjnej w W. 309 zł (trzysta dziewięć złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

Anna Gałas

Sygn. akt XXIII Ga 1454/20

UZASADNIENIE

Powódka A. H. pozwem z dnia 12 lipca 2018 r., wniosła o zasądzenie od Towarzystwa (...) S.A. w W. kwoty 3.567,30 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 27 czerwca 2018 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powódka wskazała, że w dniu 6 kwietnia 2018 r. doszło do kolizji w wyniku, której uszkodzeniu uległ pojazd, użytkowany przez M. B.. Sprawca kolizji posiadał ubezpieczenie OC u pozwanego. W związku z uszkodzeniem pojazdu poszkodowana zawarła z powódką umowę najmu pojazdu zastępczego, który użytkowała od dnia 27 kwietnia 2018 r. do dnia 10 maja 2018 r. Łączny koszt najmu pojazdu zastępczego wyniósł 4.317,30 zł brutto. Poszkodowana przelała na powódkę powyższe roszczenie. Pozwany uiścił jedynie część należności w wysokości 750 zł brutto.

Pozwany w sprzeciwie od nakazu zapłaty zaskarżył nakaz w całości, wniósł o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwany nie kwestionował swojej odpowiedzialności za skutki kolizji drogowej. Zakwestionował okres najmu pojazdu zastępczego, wskazując, że uzasadniony okres najmu wynosi 5 dni, najem pojazdu zastępczego przez dłuższy okres nie jest powiązany adekwatnym związkiem przyczynowym ze zdarzeniem wywołującym szkodę. Ponadto zarzucił, że działanie poszkodowanej doprowadziło do zwiększenia rozmiaru szkody, ponieważ wynajęła pojazd zastępczy po stawce odbiegającej od stawki wskazanej w złożonej jej propozycji podczas zgłoszenia szkody.

Powódka A. H. w piśmie przygotowawczym z dnia 21 lutego 2019 r. podtrzymała swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie oraz dodatkowo zakwestionowała aby pozwany wykazał, że złożył poszkodowanej wystarczająco skonkretyzowaną ofertę najmu pojazdu zastępczego ani aby uczynił to przed dniem zawarcia umowy najmu przez poszkodowaną z powodem.

Wyrokiem z 1 czerwca 2020 r. Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3.567,30 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 9 lipca 2018 r. do dnia zapłaty; oddalił powództwo w pozostałym zakresie oraz zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.096 zł tytułem zwrotu kosztów procesu w tym kwotę 900 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Powyższe rozstrzygnięcie Sąd Rejonowy oparł na następujących ustaleniach faktycznych i wywodach.

W dniu 6 kwietnia 2018 r. doszło do kolizji w wyniku, której uszkodzeniu uległ pojazd marki C. (...), użytkowany przez M. B.. Pojazd po zdarzeniu był jezdny, uszkodzenia pojazdu nie wyłączały go z bezpiecznej eksploatacji po drogach publicznych. Sprawcą zdarzenia był kierujący pojazdem ubezpieczonym w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów w pozwanym Towarzystwie (...).

Poszkodowana zgłosiła szkodę pozwanemu za pośrednictwem internetowego formularza w dniu 6 kwietnia 2018 r. Do kontaktu podała adres mailowy: (...) oraz wyraziła zgodę na otrzymywanie korespondencji dotyczącej zgłaszanej szkody tylko drogą elektroniczną. Podczas zgłoszenia szkody w elektronicznym formularzu zostało zaznaczone okienko, że pojazd zastępczy nie będzie potrzebny. Ubezpieczyciel pouczył poszkodowaną, że jeżeli okaże się, że poszkodowana będzie potrzebowała pojazdu zastępczego to żeby skontaktowała się z Centrum Obsługi Klienta.

Poszkodowana powierzyła naprawę uszkodzonego pojazdu (...) Serwis (...). S. S.. W dniu 16 kwietnia 2018 r. miały miejsce oględziny przed naprawę pojazdu. W dniu 20 kwietnia 2018 r. dostarczono do serwisu protokół oględzin. W dniu 26 kwietnia 2018 r. warsztat wysłał do ubezpieczyciela kosztorys na kwotę 5.834,59 zł celem zatwierdzenia oraz zamówił części zamienne, które zostały dostarczone następnego dnia. Poszkodowana wstawił uszkodzony pojazd do warsztatu w dniu 27 kwietnia 2018 r. Naprawa pojazdu rozpoczęła się tego samego dnia, a zakończyła się w dniu 9 maja 2018 r. Poszkodowana odebrała swój pojazd następnego dnia po zakończeniu naprawy. W dniu 10 maja 2018 r. ubezpieczyciel zweryfikował koszty naprawy do kwoty 5.285,22 zł brutto. Warsztat za naprawę pojazdu wystawił fakturę VAT na kwotę 5.285,22 zł brutto.

Czas naprawy uszkodzonego samochodu po szkodzie z dnia 23 kwietnia 2018 r. wynosi 7 dni roboczych: 5,5 dnia - technologicznego czasu naprawy, 0,5 dnia czas organizacyjny potrzebny na przyjęcie pojazdu i jego przygotowanie do naprawy, 0,5 dnia czas potrzebny na odpowiednie osuszenie i utwardzenie powłoki lakierowej w trakcie lakierowania, 0,5 dnia czas organizacyjny potrzebny na mycie pojazdu, wykonanie ewentualnych poprawek lakierniczych, a następnie wydanie pojazdu poszkodowanemu.

W dniu 27 kwietnia 2018 r. Poszkodowana zawarła z powódką umowę najmu pojazdu zastępczego marki J. (...). Strony umówiły się na dobową stawkę najmu pojazdu zastępczego 270 zł netto. Pojazd został wydany najemcy w dniu 27 kwietnia 2018 r., a zwrócony w dniu 10 maja 2018 r. Poszkodowana łącznie wynajmowała pojazd zastępczy przez 13 dni.

Poszkodowana uszkodzony pojazd wykorzystywała do celów prywatnych, dowodziła m.in. niepełnosprawne dziecko do szkoły. Z wynajętego pojazdu korzystała tak samo jak ze swojego samochodu. W okresie korzystania z pojazdu zastępczego nie miała możliwości korzystania z innego pojazdu.

W dniu 27 kwietnia 2018 r. poszkodowana zawarła z powódką umowę przelewu wierzytelności przysługującej jej względem pozwanego z tytułu odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w zakresie kosztów wynajmu pojazdu zastępczego w związku ze szkodą z dnia 6 kwietnia 2018 r.

W dniu 8 czerwca 2018 r. powódka wystawiła na poszkodowanej fakturę VAT nr (...) na kwotę 3.510 zł netto z tytułu najmu pojazdu zastępczego, przyjmując stawkę dobową najmu na kwotę 270 zł netto oraz okres najmu 13 dni. Powód wezwał pozwanego do wypłaty odszkodowania z tytułu kosztów najmu pojazdu zastępczego, przesyłając dokumenty dotyczące wynajmu pojazdu.

Pozwany decyzją z dnia 26 czerwca 2018 r. przyznał i wypłacił kwotę 750 zł stanowiącą odszkodowania z tytułu kosztów najmu pojazdu zastępczego. W uzasadnieniu wskazał, że za zasadny uznano okres 5 dni najmu pojazdu zastępczego na który składały się 3 dni technologicznego czasu naprawy oraz dwa dni na czynności powiązane oraz stawkę w kwocie 150,00 zł brutto jako stawkę obowiązującą na rynku.

Stan faktyczny Sąd I instancji ustalił na podstawie powołanych dokumentów złożonych do akt sprawy i zgromadzonych w postępowaniu likwidacyjnym w aktach szkody, twierdzeń stron co do okoliczności niespornych, zeznań świadka.

W ocenie Sądu Rejonowego powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości, co do roszczenia głównego i częściowo, co do roszczenia odsetkowego.

Sąd sprecyzował, że powódka swoje roszczenie opierała na podstawie umowy przelewu wierzytelności o zapłatę odszkodowania, na które składały się koszty najmu pojazdu zastępczego w związku z uszkodzeniem pojazdu przez ubezpieczonego od odpowiedzialności cywilnej u pozwanego, a w niniejszej sprawie pozwany zakwestionował okres najmu pojazdu zastępczego oraz stawkę najmu pojazdu zastępczego, wskazując, że w toku postępowania likwidującego szkodę pozwany złożył poszkodowanej ofertę najmu pojazdu zastępczego,

W ocenie Sądu Rejonowego zarzut kwestionujący czas trwania najmu pojazdu zastępczego nie zasługiwał na uwzględnienie.

Sąd I instancji zwrócił uwagę, że pojazd uszkodzony ze względu na charakter uszkodzeń był jezdny i do momentu oddania pojazdu do naprawy był normalnie wykorzystywany. W takiej sytuacji, w ocenie Sadu czas najmu pojazdu ogranicza się do czasu niezbędnego do przeprowadzenia naprawy. Jak wynika z ustalonego stanu faktycznego zakres i koszt naprawy zostały w całości uzgodnione między warszatem i ubezpieczycielem przed wstawieniem pojazdu do warsztatu. Jak wynika z opinii biegłego czas niezbędny do przeprowadzenia naprawy, wynosi 7 dni: 5,5 dnia -technologicznego czasu naprawy, 0,5 dnia czas organizacyjny potrzebny na przyjęcie pojazdu i jego przygotowanie do naprawy, 0,5 dnia czas potrzebny na odpowiednie osuszenie i utwardzenie powłoki lakierowej w trakcie lakierowania, 0,5 dnia czas organizacyjny potrzebny na mycie pojazdu wykonaniu ewentualnych poprawek lakierniczych, a następnie wydanie pojazdu poszkodowanemu. Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Rejonowy wskazał, że pojazd uszkodzony został wstawiony do serwisu w dniu 27 kwietnia 2018 r. i tego dnia powinien być przygotowany do naprawy, naprawa powinna rozpocząć się 30 kwietnia 2018 r. i zakończyć się po 6 dniach roboczych (5,5 dnia technologicznego czasu naprawy oraz 0,5 dni na osuszanie i utwardzanie powłoki lakierowej) czyli, uwzględniając dni wolne od pracy (2-3 maja 2018 r. dni ustawowo wolne od pracy oraz 5.-6 maja 2018 r. - weekend) 9 maja 2018 r. Pojazd powinien być gotowy do wydania następnego dnia to jest 10 maja 2018 r. Reasumując najem pojazdu zastępczego w niniejszej sprawie według oceny Sądu Rejonowego, powinien trwać od 27 kwietnia 2018 r. do 10 maja 2018 r. i wynosić 13 dni. W niniejszej sprawie najem pojazdu zastępczego uległ wydłużeniu względem czasu wyliczonego przez biegłego z uwagi na przypadające w okresie trwania naprawy dni wolne od pracy. Jednakże w ocenie Sądu Rejonowego

mając na uwadze, że pojazd został wstawiony do warsztatu na drugi dzień po dostarczeniu części zamiennych nie sposób przyjąć, aby takie zachowanie stanowiło przyczynienie się poszkodowanej do zwiększenia szkody. W dniach przypadających między dniami wolnymi od pracy warsztat normalnie pracował i wykonywał czynności naprawcze.

W ocenie Sądu Rejonowego, nie zasługiwał na uwzględnienie zarzut pozwanego przyczynienia się przez poszkodowaną do zwiększenia szkody poprzez nieprzyjęcie oferty najmu pojazdu zastępczego przez ubezpieczyciela.

Stanowisko Sądu Rejonowego w powyższym zakresie opierało się na tym, że w niniejszej sprawie ubezpieczyciel udowodnił, że złożył poszkodowanemu propozycję najmu pojazdu zastępczego. Odbiorcą tej propozycji był sam poszkodowany. W ocenie Sądu Rejonowego propozycja złożona poszkodowanemu podczas zgłoszenia szkody nie zawierała jednak wszystkich koniecznych elementów. W szczególności w propozycji tej nie została podana wysokość akceptowanych przez ubezpieczyciela stawek dobowych za najem pojazdu zastępczego. W takiej sytuacji propozycja złożona przez pozwanego była niepełna. Niewskazanie stawki jaką pozwany akceptuje przy wynajmie pojazdu uniemożliwia przypisanie poszkodowanemu przyczynienie się do zwiększenia szkody. Ponadto nie wskazanie stawki uniemożliwia zweryfikowanie odszkodowania do stawek akceptowalnych przez pozwanego.

W ocenie Sądu Rejonowego potrzeba najmu samochodu zastępczego w przedmiotowej sprawie za przyjętą kwotę 270 zł netto za jedną dobę wynajmu tego pojazdu - przy najmie przez okres 13 dni zasługiwał na miano wydatków celowych i ekonomicznie uzasadnionych, pozwalając tym samym na wyeliminowanie negatywnych dla poszkodowanego następstw, niedających się wyeliminować w inny sposób, z jednoczesnym zachowaniem rozsądnej proporcji pomiędzy korzyścią wierzyciela, a obciążeniem dłużnika. Wobec tego Sąd Rejonowy uznał, że poszkodowany był uprawniony do uzyskania łącznej kwoty 4.317,30 zł odszkodowania z tytułu szkody związanej z kosztami najmu pojazdu zastępczego, skoro pozwany wypłacił już kwotę 750 zł to do zapłaty pozostało 3.567,30 zł.

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 k.c. art. 14 ust. 1 i 2 ustawy z 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych.

O kosztach orzeczono na zasadzie art. 100 zd. 2 k.p.c.

Apelację od powyższego orzeczenia wniósł pozwany zaskarżając je w całości. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

1. art. 233 § 1 w zw. z art. 278 § 1 k.p.c. poprzez wybiórczą oraz dowolną a nie swobodną ocenę dowodów, z naruszeniem zasad logiki i prawidłowego rozumowania, w szczególności wniosków wynikających z opinii biegłego M. G. datowanej na 6 grudnia 2019 r., poprzez uznanie, że zasadny czas naprawy wynosił 13 dni kalendarzowych w okresie od dnia 27 kwietnia 2018 r. do dnia 10 maja 2018 r., podczas gdy z opinii biegłego wynika, że naprawa nie powinna zająć więcej niż 3 dni technologicznego czasu naprawy, a nadto podkreślono, iż do dnia wstawienia pojazdu do warsztatu mógł on poruszać się bezpiecznie po drogach publicznych;

2. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego, wybiórczą oraz dowolną a nie swobodną ocenę dowodów, z naruszeniem zasad logiki i prawidłowego rozumowania a w szczególności:

a) formularza zgłoszenia szkody, poprzez przyjęcie, iż propozycja najmu pojazdu zastępczego złożona poszkodowanej nie zawierała wszelkich koniecznych elementów, co w konsekwencji doprowadziło Sąd do błędnego przyjęcia, że niewskazanie akceptowanej stawki najmu uniemożliwia przypisanie poszkodowanej przyczynienie się do zwiększenia szkody, podczas gdy poszkodowana podając błędną informację o braku konieczności najmu pojazdu zastępczego wprowadziła pozwanego w błąd, który za zbędne uznał przekazywanie niechcianych przez poszkodowaną informacji, natomiast to na poszkodowanej ciąży obowiązek niezwłocznego zasięgnięcia informacji w przedmiocie najmu pojazdu zastępczego za pośrednictwem wypożyczalni współpracującej z ubezpieczycielem i ustalenia czy może ona wynająć pojazd zastępczy równorzędny uszkodzonemu, a w niniejszej sprawie poszkodowana podjęła decyzję o najmie po niemal miesiącu od dnia kolizji i zbagatelizowała propozycję pozwanego,

b) zeznań poszkodowanej M. B. złożonych na rozprawie w dniu 18 listopada 2019 r., poprzez przyjęcie, że poszkodowana nie przyczyniła się do zwiększenia szkody, podczas gdy właściwa ocena materiału dowodowego przez sąd powinna doprowadzić do wniosku, że poszkodowana nie kontaktowała się z pozwanym i nie podjęła próby najmu pojazdu zastępczego z wypożyczalni współpracującej z pozwanym wobec czego nie dochowała w niniejszej sprawie obowiązku minimalizacji skutków szkody, bowiem bezrefleksyjnie wynajęła pojazd zastępczy u powoda za stawkę wyższą niż stawka akceptowalna przez pozwanego,

c) kalkulacji naprawy numer (...) z dnia 25 kwietnia 2018 r. oraz faktury (...) z dnia 11 maja 2018 r. poprzez uznanie, iż zasadny czas przestoju pojazdu powinien wynieść 13 dni kalendarzowych w okresie od dnia 27 kwietnia 2018 r. do dnia 10 maja 2018 r., podczas gdy z wyliczenia szkody wynika, iż 3 dni wystarczyły na dokonanie naprawy uszkodzonego pojazdu, a w świetle opinii biegłego pojazd mógł być bezpiecznie eksploatowany po drogach publicznych do dnia rozpoczęcia naprawy, w konsekwencji czego przyznane odszkodowanie zostało zawyżone,

d) umowy najmu pojazdu zastępczego wraz z cesją wierzytelności z dnia 27 kwietnia 2018 r. poprzez uznanie, iż wstawienie uszkodzonego pojazdu do warsztatu oraz jednoczesny najem pojazdu zastępczego tuż przed długim weekendem majowym przypadającym na okres od dnia 27 kwietnia 2018 r. do dnia 6 maja 2018 r. obejmującym 6 dni wolnych pracy, nie spowodowało przyczynienia się do zwiększenia szkody, podczas gdy prawidłowa ocena zgromadzonego materiału powinna doprowadzić sąd do wniosku, iż z uwagi na możliwość eksploatacji pojazdu i rozpoczęcie naprawy niemal miesiąc po szkodzie zasadne było wstawienie pojazdu do warsztatu w piątek 27 kwietnia 2018 r., podczas gdy wstawienie pojazdu po długim weekendzie majowym, tj. w poniedziałek 7 maja 2018 r. znacząco skróciłoby czas najmu pojazdu zastępczego;

3. art. 361 § 1 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i w konsekwencji wydanie wyroku sprzeciwiającego się zasadzie ponoszenia odpowiedzialności tylko za normalne następstwa szkody oraz zasady a bezpłatnego związku przyczynowego, z której wynika, iż czas wynajmu oraz związane z nim koszty, nie mogą przekroczyć czasu koniecznej naprawy, a nadto błędne przyjęcie, że koszty najmu pojazdu zastępczego po stawce zastosowanej przez powoda stanowią normalne następstwo zdarzenia komunikacyjnego wywołującego szkodę, podczas gdy poszkodowana miała realną możliwość skorzystania z najmu pojazdu zastępczego proponowanego przez pozwanego z zastosowaniem znacznie niższej stawki, o czym poszkodowana mogła dowiedzieć się w dniu zgłoszenia szkody, a nie kontaktując się z pozwanym nie wywiązała się z obowiązku minimalizacji skutków szkody w konsekwencji doprowadziło to do sądenie odszkodowania przekraczającego wartość szkody,

4. art. 354 § 2 k.c. poprzez jego niezastosowanie i niewłaściwe przyjęcie, że wierzyciel nie ma obowiązku współdziałania z dłużnikiem w zakresie najmu pojazdu zastępczego, co doprowadzić Sąd do błędnego uznania, że poszkodowana decydując się na najem pojazdu zastępczego realizowanego przez powoda pomimo zapewnienia jej realnej możliwości skorzystania z najmu pojazdu zastępczego w wypożyczalni współpracującej z pozwanym za znacznie niższą stawkę, nie naruszyła ciężącego na niej obowiązku dążenia do minimalizacji skutków szkody i zasadne było wstawienie pojazdu tuż przed długim weekendem majowym (27 kwietnia 2018 r. - 6 maja 2018 r.);

5. art. 16 ust. 1 pkt 2 ustawy z 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. nr 124, poz. 1152 ze zm.) poprzez jego niezastosowanie przez Sąd w niniejszym postępowaniu, tj. nieuwzględnienie obowiązku działania poszkodowanej w celu minimalizacji szkody oraz przyjęcie, iż wysokość kosztów najmu pojazdu zastępczego, o zasądzenie których wnosił powód, odpowiada tej zasadzie, w sytuacji kiedy poszkodowana miała realną możliwość skorzystania z najmu pojazdu zastępczego z zastosowaniem niższej dziennej stawki, a nadto powinna ustalić racjonalny termin wstawienia pojazdu do warsztatu, a w czasie ustalania szczegółów naprawy mogła bezpiecznie poruszać się uszkodzonym pojazdem.

Wskazując na przedstawione zarzuty, apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku częściowo poprzez oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów postępowania w obu instancjach z uwzględnieniem kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o oddalenie apelacji oraz zasądzenie kosztów postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się w przeważającej części zasadna.

Na wstępie należy wskazać, że odpowiedzialność ubezpieczyciela OC sprawcy szkody obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego. Dlatego też nie wszystkie wydatki pozostające w związku przyczynowym z wypadkiem komunikacyjnym mogą być kompensowane, istnieje bowiem obowiązek wierzyciela zapobiegania szkodzie i zmniejszania jej rozmiarów (art. 354 § 2, art. 362 i 826 § 1 k.c.). Na dłużniku ciąży obowiązek zwrotu wydatków celowych i ekonomicznie uzasadnionych, pozwalających na wyeliminowanie negatywnych dla poszkodowanego następstw, niedających się wyeliminować w inny sposób, z zachowaniem rozsądnej proporcji między korzyścią wierzyciela a obciążeniem dłużnika.

W przedmiotowej sprawie Sąd II instancji uznał za zasadne zarzuty naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. w zakresie oceny dowodów odnośnie do okoliczności propozycji pozwanego organizacji najmu pojazdu zastępczego. Jak wynika z dowodów w sprawie, w dniu zgłoszenia szkody, poszkodowana wskazała, iż nie potrzebuje pojazdu zastępczego, wobec powyższego pozwany poinformował ją, iż w przypadku zmiany zdania prosi o kontakt w celu umożliwienia najmu pojazdu zastępczego na preferencyjnych warunkach. Formularz zgłoszenia szkody jest w tym zakresie jednoznaczny. Otóż, w wyraźnie oznaczonym jego miejscu należy wypowiedzieć się, co do pojazdu zastępczego, i to konkretnie odpowiedzieć na pytanie: Czy potrzebujesz pojazdu zastępczego? Na tak postawione pytanie zgłaszający szkodę odpowiedział, że NIE. Co więcej, w dalszej części, mimo że odpowiedź była negatywna, to ubezpieczyciel informuje o procedurze kontaktu z nim w razie potrzeby najmu pojazdu zastępczego i jego warunkach. Poszkodowana, zeznająca w charakterze świadka nie wyjaśniła racjonalnie swojego zaniechania wobec propozycji ubezpieczyciela. Za racjonalne wyjaśnienia nie mogą być uznane twierdzenia, że poszkodowana nie pamiętała o propozycji ubezpieczyciela, gdyż brak pamięci o wymienionym fakcie nie eliminuje tegoż faktu z rzeczywistości. Faktem jest natomiast to, że pozwany wystąpił z propozycją organizacji najmu pojazdu zastępczego oraz to, że poszkodowana to w istocie zignorowała, ponieważ w dalszej perspektywie, decydując się na najem pojazdu zastępczego skorzystała z propozycji „warsztatu”, jak zeznała, gdyż tak jej zaproponowano a nie interesowała się stawką najmu pojazdu zastępczego.

W ocenie Sądu Okręgowego, wnioski z wymienionych dowodów są jednoznaczne, a to, że poszkodowana naruszyła zasadę minimalizacji skutków szkody, gdyż mając możliwość skorzystania z tańszej propozycji najmu, skorzystała z najmu pojazdu zastępczego od powódki, w znacznie wyższej kwocie. Właściwa ocena materiału dowodowego, prowadzi do wniosku, że poszkodowana nie współdziałała z ubezpieczycielem przy wykonywaniu zobowiązania, czym naruszyła zasadę minimalizacji skutków szkody, gdyż mając możliwość skorzystania z tańszej oferty najmu, skorzystała z najmu pojazdu zastępczego od powoda.

Dokonując ustaleń w zakresie istotnym dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, Sąd Rejonowy nie też uznał za okoliczność wpływającą na odpowiedzialność pozwanego faktu, że poszkodowana mogła zainicjować kontakt z pozwanym, wskutek czego powzięłaby informację na temat możliwości najmu pojazdu zastępczego proponowanego przez wypożyczalnię partnerską współpracującą z pozwanym oraz na temat akceptowanej wysokości dobowej stawki za najem. Fakt nieskorzystania przez poszkodowaną z tej możliwości stanowi naruszenie obowiązku minimalizacji szkody.

Na rozprawie w dniu 18 listopada 2019 r. poszkodowana przyznała, iż nie kontaktowała się z pozwanym w przedmiocie najmu pojazdu zastępczego, a nadto początkowo w ogóle nie rozważała naprawy uszkodzonego pojazdu i konieczności najmu. Nadto jak zaznaczono już wyżej wskazała, iż nie interesowała się stawka najmu wpisana w umowie najmu pojazdu zastępczego, a naprawa trwała około tygodnia, podczas gdy pojazd zastępczy wynajmowany był przez niemal dwa tygodnie.

Poszkodowana, pomimo otrzymania propozycji od ubezpieczyciela, nie skorzystała z niej. Poszkodowana mogła bez trudu z pomocy tej skorzystać, skoro jedyną czynnością, jaką powinna podjąć był kontakt telefoniczny w sprawie najmu auta.

Należy wskazać, że konieczność dodatkowego kontaktu z ubezpieczycielem, w praktyce zwykle telefonicznego, nie może być uznana za niedogodność, która uzasadnia poniesienie wyższych kosztów najmu

Sąd Najwyższy w uchwale z 24 sierpnia 2017 r. wskazał, że wydatki na najem pojazdu zastępczego poniesione przez poszkodowanego, przekraczające koszty zaproponowanego przez ubezpieczyciela skorzystania z takiego pojazdu są objęte odpowiedzialnością z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, jeżeli ich poniesienie było celowe i ekonomicznie uzasadnione (III CZP 20/17).

Reasumując powyższe, nie ulega wątpliwości, iż można oczekiwać od samego poszkodowanego, że zachowując się racjonalnie i dążąc do minimalizowania w miarę możliwości szkody (art. 362 k.c.) dokona wyboru pojazdu zastępczego jakby najmował go na własny koszt lub też skorzysta z oferty zorganizowania samochodu przez ubezpieczyciela. Okoliczność, że szkoda likwidowana jest w ramach polisy OC nie może, bowiem usprawiedliwiać działania mniej starannego i korzystania z samochodu zastępczego bez zważania na wysokość związanych z tym kosztów i z całkowitym pominięciem bardziej ekonomicznych ofert.

Pozwany, jako zobowiązany nie ma obowiązku zwrotu wszelkich kosztów wygenerowanych przez wierzyciela, ale tylko te, które w okolicznościach danej sprawy można określić jako celowe i ekonomicznie uzasadnione.

W konsekwencji stawka zastosowana przez powódkę nie powinna zostać uwzględniona przez Sąd I instancji, gdyż pozwany w dniu zgłoszenia szkody, zaproponował możliwość zorganizowania najmu pojazdu zastępczego w ramach wypożyczalni współpracującej z (...) S.A. informując o tym bezpośrednio poszkodowaną wskazując jednocześnie, iż w razie wyboru innej firmy wynajmującej pojazdy zastępcze niż proponowana, zwrócone zostaną koszty najmu, taki jakie pozwany poniósłby organizując najem w jednej z wypożyczalni współpracujących.

Poszkodowany powinien więc w każdym wypadku zgłosić ubezpieczycielowi do likwidacji nową szkodę - w postaci niemożności korzystania z własnego samochodu i związaną z tym potrzebę wynajęcia pojazdu zastępczego, aby ubezpieczyciel mógł dobrowolnie i po możliwie najniższych kosztach zorganizować usługę, a dopiero gdy poszkodowany wywiąże się z obowiązku zawiadomienia ubezpieczyciela o chęci najmu auta i otrzyma konkretną propozycję otwiera się droga do porównania ofert wypożyczalni współpracującej z pozwanym z ofertami innych podmiotów operujących na rynku.

W konsekwencji w ocenie Sądu Okręgowego zasadnym było uznanie stawki w wysokości 150 zł brutto za dobę najmu. Wskazać więc należy, że w sytuacji, kiedy poszkodowana miała możliwość skorzystania z tańszego najmu zaoferowanego przez pozwanego, za pozostający w adekwatnym związku przyczynowym ze szkodą uznać należy jedynie koszt najmu po stawce nieprzekraczającej kwoty 150 zł brutto.

W pozostałej części apelacja okazała się niezasadna. Sąd I Instancji prawidłowo uznał, że zostało udowodnione, za pomocą dowodu z opinii biegłego, iż zasadnym czasem najmu w niniejszej sprawie było 13 dni kalendarzowych. Biegły sądowy M. G. w sporządzonej w niniejszej sprawie opinii wskazał jednoznacznie, iż uzasadnionym czasem postoju pojazdu poszkodowanego w zakładzie naprawczym jest okres 13 dni, który to czas odpowiada dochodzonemu przez powoda czasowi najmu.

Biegły ustalił, iż zasady w sprawie jest okres 7 dni roboczych (13 kalendarzowych) na naprawę pojazdu poszkodowanego, a na czas ten składa się: 5,5 dnia - technologicznego czasu naprawy, 0,5 dnia czas organizacyjny potrzebny na przyjęcie pojazdu i jego przygotowanie do naprawy, 0,5 dnia czas potrzebny na odpowiednie osuszenie i utwardzenie powłoki lakierowej w trakcie lakierowania, 0,5 dnia czas organizacyjny potrzebny na mycie pojazdu wykonaniu ewentualnych poprawek lakierniczych, a następnie wydanie pojazdu poszkodowanemu. Te ustalenia są

racjonalne, a ocena dowodu z opinii biegłego dokonana przez Sąd I instancji zasługuje na aprobatę; nie została skutecznie zakwestionowana w apelacji, ograniczając się tylko do polemiki.

Biorąc powyższe pod uwagę wskazać należy, że pojazd uszkodzony został wstawiony do serwisu w dniu 27 kwietnia 2018 r. (dzień dostarczenia części) i tego dnia powinien być przygotowany do naprawy, naprawa powinna rozpocząć się 30 kwietnia 2018 r. i zakończyć się po 6 dniach roboczych (5,5 dnia technologicznego czasu naprawy oraz 0.5 dni na osuszanie i utwardzanie powłoki lakierowej), czyli uwzględniając dni wolne od pracy (2 - 3 maja 2018 r. dni ustawowo wolne od pracy oraz 5-6 maja 2018 r. - weekend) 9 maja 2018 r. Pojazd powinien być gotowy do wydania następnego dnia to jest 10 maja 2018 r.

Reasumując najem pojazdu zastępczego w niniejszej sprawie racjonalnie, powinien trwać od 27 kwietnia 2018 r. do 10 maja 2018 r. i wynosić 13 dni.

Opierając się na powyżej przytoczonych wnioskach z dowodów w sprawie, Sąd II instancji, inaczej niż Sąd I instancji uznał za uzasadnioną stawkę w wysokości 150 zł przez prawidłowo ustalony przez Sąd I instancji okres 13 dni (1.950 zł). To oznacza, że wartość szkody należało ustalić na 1.950 zł, a po pomniejszeniu o kwotę wypłaconą w postępowaniu likwidacyjnym (750 zł), należne powódce odszkodowanie winno wynosić 1.100 zł. W części zatem okazały się zasadne zarzuty naruszenia prawa materialnego, a to art. 361 § 1 k.c., art. 354 § 2 k.c. oraz art. 16 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych (...).

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy z mocy art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżone orzeczenie i zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 1.100 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 9 lipca 2018 r. na podstawie 481 § 1 k.c. i art. 14 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych (...), podzielając stanowisko Sądu Rejonowego, co do należności odsetkowej.

Zmiana w zakresie rozstrzygnięcia o żądaniu pozwu implikowały również zmiany rozstrzygnięcia o kosztach procesu, tj. pkt II zaskarżonego wyroku. O kosztach procesu Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Orzeczenie o kosztach procesu powinno uwzględniać proporcje zachodzące pomiędzy żądaniem a wynikiem procesu (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 października 1972 r., sygn. akt II PR 223/72). W niniejszej sprawie powód domagał się kwoty 3.568 zł, w wyniku zmiany zaskarżonego wyroku na jego rzecz zasądzona została kwota 1.100 zł. Tym samym powództwo zostało uwzględnione w 69 %. Strony powinny, zatem ponieść koszty procesu w stosunku 31 % powód i 69 % pozwany. Jednocześnie stosownie do treści art. 108 § 1 k.p.c. Sąd pozostawił szczegółowe wyliczenie kosztów procesu obciążających strony referendarzowi sądowemu w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy w Warszawie.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy orzekł również na podstawie art. 100 k.p.c. Na poniesione przez pozwanego koszty składała się opłata od apelacji w wysokości 200 zł oraz 450 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego, natomiast na koszty powódki składała się kwota 450 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego. Mając na uwadze, że apelacja pozwanego okazała się zasadna w 69 %, a zatem jego udział w kosztach, to 31%, należało zasądzić od powódki na rzecz pozwanego 309 zł ($1.100 \text{ zł} \times 31\% = 341 \text{ zł}$, $650 \text{ zł} - 341 \text{ zł} = 309 \text{ zł}$) tytułem stosunkowo rozliczonych kosztów postępowania apelacyjnego.

Sędzia Anna Gałas